

Ramon Freixas

Max Ophüls no és un probe adaptador, un aplicat il·lustrador de novel·les. El seu matisat gust literari es nodreix de textos de J.W. Goethe, Mérimée, Schnitzler, Maupassant, Zweig... Obres i autors que alimenten l'associació de bellesa i elegància, segell indeleble de la seva empremta. Per gust i formació és un cineasta culte i sofisticat, subtil i cosmopolita. El seu estil es balanceja entre allò misteriós i la indefinició —Truffaut *dixit*— imprimeix la petjada d'un poderós refinament visual al seu cinema. El precicisme de la seva posada en escena exclou allò buit i rebutja allò subratllat. La cuidada composició del pla s'ajusta amb precisió a allò narrat, proposant una sublimació de l'enquadrament en les seves més òptimes manifestacions. La bellesa de les seves imatges és única i cridanera. Es mou amb mesura en els espais interiors, en decorats majestuosos, recorreguts per tràvelings sumptuosos, com a la prodigiosa seqüència del ball de *Madame D.* "La forma no adorna el contingut, el crea" digueren Rohmer i Chabrol sobre Hitchcock, però també es podria aplicar a Ophüls.

Se l'ha titllat d'"esteta" però l'esteticisme "per se" no és la seva divisa. Humanista de dalt a baix va tractar molt i bé "l'amor" com a *Madame D* o *Lola Montes*, film aquest darrer en color, esplendor de la seva obra, essència del seu univers, un món dominat per les històries sentimentals habitualment tràgiques, per la fragilitat de les relacions amoroses, la sort, la dissort.

El nazisme el va convertir en exiliat; va arribar a rodar a Itàlia, Alemanya, Japó als Estats Units, adaptant-se sempre a les condicions de la producció local.

Assaborí la fama el 1932 amb *Liebele*, *Caught* fou una de les més estimables contribucions al cinema negre, però fou el seu ancorament en el moll del melodrama més noble amb *Carta a una desconocida* el motiu de la seva ambarina revisió.

Le plaisir.

No seria, emperò, fins al seu retorn a Europa amb *La ronde*, *Le plaisir*, *Madame D* i *Lola Montes* quan arribaria el zenit de la seva carrera amb la seva apassionant assumpció dels ressorts del melodrama i del classicisme narratiu i la re-dimensió de la seva posada en escena.

I és aquest extàtic període de maduresa artística el que desperta l'interès de recartar-lo de la pols metafòrica de l'oblit i derrota el càncer de l'ostracisme sobre un cineasta que precisa encara avui una reivindicació lliure d'aclucalls ideològics, una revisió merescuda per la seva modernitat inoxidable. ■